

Przedpłata w Administracji 0,90 zł, miesięczn.
z odnośnikiem do domu 1,— zł, miesięczn.
przez pocztę 1,25 zł mies., kwartalnie 3,75 zł.

KROTOSZYŃSKI

Ceny ogłoszeń: 1 m/m jednolamowy na str.
1-szej 50 groszy, w tekście 45 gr. Ogłoszenie
na str. 4-tej 10 gr m/m.

URĘDOWNIK POWIATOWY

URZĘDOWE PISMO INFORMACYJNE DLA MIESZKAŃCÓW POWIATU KROTOSZYŃSKIEGO.

WYCHODZI W ŚRODY I SOBOTY.

Redakcja działu urzędowego — Starostwo w Krotoszynie, Tel. 39.

Redakcja i Administracja: Drukarnia Krotoszyńska — Krotoszyn, Floriańska 1, Telefon 164

Krotoszyn — Koźmin — Kobylin — Sultmierzyce — Zduny — Pogorzela — Dobrzyca.

POTEŻNY ODZEW.

Do społeczeństwa, by dostarczyło zasobów na rozbudowę lotnictwa wojkowego i artylerii przeciwlotniczej — spotkał się nie tylko z powszechnym zrozumieniem. Spotkał się również z głębokim odczuciem wagi tego zbrojowego czynu. Nie tylko bowiem trzeźwa rozważa, spokojna ocena sytuacji każe nam przystąpić do akcji, ale także i nasze uczucia patriotyczne, nasze serca, nasz zapal.

— „O nasze granice i prawa, o niezależność naszej polityki lub gospodarki, o honor narodu podejmiemy każdą walkę. Walczyć będziemy i potrafimy walczyć o zwycięstwo do ostatniego tchu i ostatniej kropli krwi. Wie o tym każdy Polak i wiedzieć o tym musi cały świat”.

Dzisiaj słowa przenikają wszędzie i w głąb całego kraju, od Olzy po Zbruczę i Dźwinę, od Karpat po Bałtyk — i współdziałają w sercach milionów ludzi.

Dzisiaj wie każdy Polak, że, by „podjąć każdą walkę”, musimy zapewnić naszej Sile Zbrojnej jak najwięcej środków do walki, musimy zdobyć się na maksimum świadczeń na rzecz Obrony Narodowej.

I dlatego też rozpisanie wewnętrznej pożyczki Obrony Przeciwlotniczej powiatu zostało przez społeczeństwo z jednogłośnie aplauzem.

Upamiętnił nam właśnie Komisarz Generalny Pożyczki generał Berbecki w przemówieniu, które na łamach eteru dotarło w najdalsze zakątki kraju, chlubną, acz krótką tradycję naszego lotnictwa. Przypomnił nam postacie ś.p. Idzikowskiego, Żwirki, Wigury, przypomniał opromienione sławą wyczyny Skarżyńskiego, Bajana, Hynka, Burzyńskiego, Janusza, przypomniał nasze wysiłki o „zdobycie chwały polskiego imienia, o panowanie Polski w nowym świecie: przestworzach powietrznych.

I przypomniał nam wszystkim, że „rozbudowa i pełne unowocześnienie lotnictwa, umożliwione dzięki szybkiemu pokryciu pożyczki, stokrotnie wzmożni naszą siłę zbrojną w powietrzu. A więc nie dwa razy daje, kto szybko daje, ale

stokrotnie zwiększa możliwości ten, kto szybko zakupuje obligacje i bony pożyczki lotniczej”.

To też nie ulega wątpliwości, że rozpoczęta właśnie akcja będzie ukoronowana pełnym powodzeniem, że będzie miała cechy zarówno powszechności, jak i szybkości.

Jest bowiem w społeczeństwie niezłomna wola, aby „czołowy hufiec Siły Zbrojnej: lotnictwo wojskowe” zdzielił zadaniom, które mu przypaść mogą, aby swą rozbudowę zawiązywał własnym siłom i zasobom, aby rozwinał się w tym zasięgu, jaki odpowiada potrzebom bojowym 35-milionowego państwa.

Te dni subskrypcji, które nas czekają,

będą zarazem egzaminem charakterów ludzkich, sprawdzianem, podlegającym bardzo bacznej i ścisłej kontroli całej opinii publicznej.

Bo gdyby się jednak okazało, że — jak to niestety ujawniało się w niektórych ważnych akcjach zbiorowych, w niektórych przedsięwzięciach, mających na celu świadczenia ogólne — znalazły się czy to jednostki czy grupki, pewne stany czy zawody, któreby nie wykazały największego wysiłku, maximum ofiarności — to nie należałoby się zaważać przed jak najbardziej zdecydowanym pojęciem wszelakiego sobkostwa, skądkolwiek by się wyłoniło, przed napiętnowaniem egoizmu, nie umiejącego się

wyrzec czy to zbytku życiowego czy nawet potrzeb życiowych.

Wierzymy, że tak nie będzie, Polska nie apeluje w tej chwili do poczucia charytatywnego, do filantropii, do „dobrego serca”. To nie akcja, w której można się zasłonić pozorami. Nie „zbiórka”.

To jedna z konieczności i jeden z obowiązków, za którego spełnienie każdy z nas odpowiada nie tylko przed własnym sumieniem, ale przed trybunałem Narodu, przed Historią.

Musimy to zrozumieć wszyscy w Polsce.

Wszyscy!

Bez wyjątku!

Kilka słów odpowiedzi.

Organ dyplomacji niemieckiej „Deutsche Diplomatische Politische Korrespondenz” wystąpił z szeregiem pretensji pod adresem Polski.

Żali się „D. Dipl. Pol. Kor.” na „incydenty antyniemieckie”, zdarzające się obecnie w Polsce, na to, że „nie kładzie się tamy nagonce przeciwko wszystkim, co niemieckie” dalej podsuwa myśl, że „nie przywazuje się już tej samej wagi co dawniej do dobrych, pełnych zaufania stosunków z narodem niemieckim” itd.

W związku z tym wystąpieniem oficjalnego organu niemieckiego staje przed nami pytanie, czy Niemcy pragną kontynuacji polityki, zainaugurowanej przed pięć laty, polityki układu z r. 1934.

Na to pytanie można by odpowiedzieć, że może tak, że chyba — jak twierdzą depesze na temat opinii politycznych kół niemieckich — Niemcy pragną podtrzymać ten kurs polityczny, że odpowiada im również i w obecnych warunkach.

Ale... Właśnie te przemiany, jakie się

ostatnio dokonały, musiały zarówno w Niemczech, jak i w Polsce wzbudzić uświadomienie, że żywotne interesy Polski zostały poważnie zaangażowane i że niewątpliwie te przeobrażenia i przesunięcia granic musiały wywołać w społeczeństwie polskim żywą reakcję. Bo przecież wszystko, co zaszło, miało źródło w polityce Niemiec, wyszło z inicjatywy Trzeciej Rzeszy, było przejawem aktywności niemieckiej polityki, a dotyczyło terenów sąsiadujących z Polską.

Ta żywa reakcja zatem w Polsce, w szerokich warstwach naszego społeczeństwa, jest zupełnie zrozumiała i uzasadniona. Żeby bowiem świadczyć o narodzie któryby z obojętnością i biernością przypatrywał się tym wielkim przeobrażeniom, których był świadkiem...

„Deutsche Diplomatische Politische Korrespondenz” usiłuje generalizować jakieś sporadyczne wypadki u nas, jakieś nastrojowe manifestacje, jakieś przejawy żywego ducha patriotycznego. Widzi w tym próby „zmęczenia stosunków” i gorszy się małym odporem, rze-

komo przez polskie władze stawianym Czyżby w Niemczech, stałe pod obecnym reżimem utrzymującym masę w silnym napięciu, nie rozumiano dynamiki nastroju, jaki oświadczać musiał społeczeństwo polskie pod huraganowym ogniem codziennych wiadomości, w tak błyskawicznym tempie zachodzących przemianach?

I skąd to generalizowanie? W jakim celu to dziś oficjalny organ niemiecki czyni? That is the question...

A już zupełnie nieporęczne jest w związku z tym wysuwanie w tej chwili przez „D. Dipl. Pol. Kor.” kwestii położenia mniejszości niemieckiej w Polsce, zale na „ubliżanie” czy nawet „prześladowanie” Niemców u nas.

Bo trzeba by mówić z naszej strony o znanym położeniu polskiej mniejszości w Niemczech... A zestawienie i bilans wypadków w innym zgola duchu, niż ogólnikowe wynurzenia niemieckiego organu oficjalnego...

Pretensje zatem, z którymi wystąpił organ niemiecki, są i nieuzasadnione i niezrozumiałe.

Tak też winny być potraktowane przez polską opinię publiczną, przez naród polski.

O jego postawie na tle wypadków i problemów ostatnich tygodni pisać już nie trzeba, tak jak nie trzeba dodawać, że z tą postawą ściśle się wiąże trzeźwa i jasna ocena wszelkich wydarzeń i posunięć.

Do Prezesów Oddziałów T.C.L.

Ostatnie wypadki w Europie wołają o silniejsze tempo działalności T.C.L. Stają przed nami w obliczu takich wypadków jasne sylwetki organizatorów T.C.L., którzy kładąc w 1880 r. podwaliny pod przyszły silny ruch T.C.L. przyjęli go jako walkę o siłę polskiego ducha, która dążyła wespół z i zawsze o zwycięstwie i chwale.

Masimy naszą pracę tak zorganizować, (Dok. na str. 3.)

Ujemne wrażenie mowy Daladiera w Rzymie.

Rzym. (PAT). Pierwsze wrażenie, wywołane w Rzymie mową premiera Daladiera jest negatywne. — Koła polityczne zwracają uwagę, że premier francuski, aczkolwiek nie zamknął drogi do rozmów, to jednak zajął stanowisko nieustępliwe, oświadczając, że Francja nie odda ani pięćdziesiątą ziemi, ani też nie ustąpi żadnego ze swych praw.

Taki punkt widzenia oznacza, że dotychczasowe nieprzejednane nastawienie Francji wobec żądań włoskich, nie uległo zmianie. Ujemnie oceniany jest tu również atak mowy, dający do poznania, że Francja nie może zaspokoić potrzeb włoskich, zrodzonych ze zdobycia imperium, albowiem każde ustępstwo Francji na rzecz Włoch stworzyłoby w ten sposób dla Rzymu podstawę dla no-

wych rewindykacji.

Taki punkt widzenia, oświadczają tu jest sprzeczny z poczuciem rzeczywistości i zdaje się maskować niechęć do porozumienia z Włochami.

Podkreślają tu wreszcie, że za owiedziane przez premiera Daladiera ogłoszenie noty włoskiej z dnia 17 grudnia ub. roku nie stanowi dla Włoch żadnej niespodzianki, gdyż dokonane zostanie za zgodą rządu włoskiego.

„Ostrzeż, niż się spodziewano”.

Rzym. Pod pierwszym wrażeniem mowy Daladiera koła miarodajne oświadczają, że była ona ostrzejszą odpowiedzią na mowę Mussoliniego, niż się tego spodziewano.

Podkreślają, że Daladier domagał się prowadzenia rokowań na podstawie ukła-

du z r. 1935, podczas gdy Włochy uważają ten układ za nieważny. Stąd stanowisko Daladiera, zdaniem kół włoskich utrudnia nawiązanie rozmów. W niektórych kołach włoskich mają jednak nadzieję, że Daladier w jakiejś formie weźmie w ręce inicjatywę dla nawiązania rokowań.

Daladier nie udzielił, jak mówią w Rzymie, bezpośredniej odpowiedzi na tezy włoskie, widocznie nie chcąc się na ten temat oświadczać przed nawiązaniem rokowań. Podkreślają jednak, że mocny ton mowy Daladiera przeznaczony był przede wszystkim na użytek wewnętrzny. Premierowi chodziło o „zachowanie twarzy”, przede wszystkim wobec swych rodaków.

Licencja buhajów.

Na podstawie art. 6 — 11, 12 pkt. 1 oraz ustępu ostatniego tego artykułu ustawy z dnia 5. III. 1934 r. o nadzorze nad hodowlą bydła, trzody chlewniej i o-

wiecz (Dz. U. Nr. 40 poz. 349) z dnia 15. V. 1934 r. wyznaczam niniejszym w porozmieszeniu z Wielkopolską Izłą Rolniczą przegląd buhajów w powiecie krot-

czyńskim w następujących dniach 19, 20 i 22 maja 1939 roku.

Poniżej podaję miejsca spędu dla poszczególnych gmin:

Dnia	Godzina	Miasto wzgl. gmina	Miejsce spędu	Doprowadzają gromady
19. V. 39	9,10	Miasto Koźmin	Koźmin na targowisku	miasto Koźmin
"	9,10	Gmina Koźmin	do	gromady: Lipówiec, Orla, Czarnyślad i Dębiogóra
"	10,20	Gmina Koźmin	Gościejew przy gospodzie p. Preissa	gromady: Gościejew, Kaniew, Śniena, Unisław i Wielowieś.
"	10,40	Gmina Koźmin	Mokronos przy gospodzie p. Danielak	gromady: Mokronos i Skół.
"	11,00	Gmina Koźmin	Wrotków przy gospodzie	gromady: Wrotków i Śnien.
"	11,20	Gmina Koźmin	Galazki przy sołectwie	gromada: Galazki.
"	11,40	Gmina Koźmin	Borzęciecki przy gospodzie p. Timpelmann	gromady: Borzęciecki, Wygłęb, Walerianów, Pogorzelski i Górecki.
"	12,20	Gmina Koźmin	Obra Nowa przy sołectwie	gromada: Obra Nowa.
"	12,40	Gmina Koźmin	Obra Stara we dworze	gromada: Obra Stara.
"	13,20	Gmina Dobrzyca	Borzęcie przy sołectwie	gromady: Borzęcie, Galew, Wałków i Sapieżyń.
"	13,45	Gmina Dobrzyca	Polskie Oleńdy przy zagrodzie p. Szeżeńska	gromady: Polskie Oleńdy, Trzebin i Cielnia.
"	14,15	Gmina Dobrzyca	Dobrzyca na Rynku	gromady: Dobrzyca, Strzyżew i Lutynia.
"	14,40	Gmina Dobrzyca	Ścienia przy sołectwie	gromady: Ścienia i Ścienicki.
"	15,00	Gmina Dobrzyca	Izbicno przy gospodzie p. Wottkego	gromada: Izbicno.
20. V. 39	8,10	Miasto Zduny	Zduny przy rzeźni miejskiej	miasto: Zduny
"	8,10	Gmina Zduny	do	gromady: Chachalnia, Perzyce, Konarzew i Siejew.
20. V. 39	8,50	Gmina Zduny	Baszków we dworze	gromady: Baszków, Bestwin i Ruda.
"	9,20	Miasto Kobylin	Kobylin na targowisku	miasto: Kobylin
"	9,20	Gmina Kobylin	do	gromady: Długoleka, Rzemiechów, Fijałów, Stary Kobylin i Rebiechów.
"	9,40	Gmina Kobylin	Wygodów	gromada: Wygodów.
"	10,10	Gmina Kobylin	Starkówiec przy sołectwie	gromady: Starkówiec i Gósta.
"	10,30	Gmina Kobylin	Łągiewniki we dworze	gromady: Łągiewniki i Targoszyce.
"	10,50	Gmina Kobylin	Zalesie Wielkie przy sołectwie	gromady: Zalesie Wielkie, Zalesie Małe i Sroki.
"	11,30	Gmina Pogorzela	Głuchów przy sołectwie	gromady: Głuchów, Łukaszew, Gumiennice.
"	13,00	Miasto Pogorzela	Pogorzela na targowisku	miasto: Pogorzela
"	13,00	Gmina Pogorzela	do	gromady: Pogorzela dom. Elżbietków, Bielawy Pogorzelskie.
"	13,00	Gmina Pogorzela	Kaczagórka przy sołectwie	gromady: Kaczagórka i Bułaków.
"	13,40	Gmina Pogorzela	Wziachów przy gospodzie	gromady: Wziachów, Małgów i Paradów.
"	13,50	Gmina Pogorzela	Kromolice przy szkole	gromady: Kromolice i Ochla.
"	15,15	Gmina Kobylin	Kuklinów przy gospodzie p. Weinerta	gromady: Kuklinów, Rojew, Starygród i Romanów.
"	15,40	Gmina Krotoszyn	Lutogńiew przy gosp. p. Klarowicza	gromady: Lutogńiew i Dzierżanów.
22. V. 39	8,10	m. Salmierzycze	Salmierzycze na targowisku	miasto: Salmierzycze.
"	8,10	gm. Krotoszyn	do	gromada: Chwałiszew.
"	8,50	gm. Krotoszyn	Kobierno przy zagr. p. Kraszkiewicza	gromady: Kobierno, Różopole, Tomnice, Nowy folwark i Durzyn.
"	9,20	gm. Krotoszyn	Bożacin przy gospodzie	gromady: Bożacin, Benice i Brzoza.
"	9,40	gm. Rozdrażew	Dzieliń przy zagrodzie	gromady: Dzieliń, Wolenice i Henryków.
"	10,00	gm. Rozdrażew	Rozdrażew na Rynku	gromady: Rozdrażew, Rozdrażewek, Chwałki, Dąbrowa Krotoszyńska, Maciejew, Trzemeszno i Grębów.
"	10,40	gm. Rozdrażew	Budy przy gospodzie	gromady: Budy i Nowawieś.
22. V. 36	12,00	Gmina Ligota	Koźminiec przy gosp. p. Sobczaka	gromady: Koźminiec.
"	12,30	Gmina Ligota	Ligota przy szkole	gromady: Ligota, Koryta i Bogai.
"	12,50	Gmina Ligota	Korytnica przed zagrodą p. Stasiaka	gromady: Korytnica i Teresiny.
"	13,20	Gmina Ligota	Głogowa przy sołectwie	gromada: Głogowa.
"	13,40	Gmina Krotoszyn	Roski przy gospodzie p. Montaga	gromada: Roski.
"	14,10	Gmina Krotoszyn	Orpieszew przy gospodzie	gromada: Orpieszew.
"	14,25	Gmina Krotoszyn	Jasnepole przy szkole	gromada: Jasnepole.
"	14,40	Gmina Krotoszyn	Biadki przy szkole	gromady: Biadki, Świnków i Gorzupia.
"	14,55	Gmina Krotoszyn	Smoszew przy szkole	gromada: Smoszew.
"	15,15	Miasto Krotoszyn	Krotoszyn na targowisku rzeźni miejskiej	miasto: Krotoszyn.
"	15,15	Gmina Krotoszyn	do	gromady: Krotoszyn Stary i Osiek.

Właściciele rozplodników obowiązani są zgłaszać do zarządu gminy oraz doprowadzić przed Komisję Kwalifikacyjną wszystkie buhaje po ukończeniu 10 miesięcy życia w czasie i miejscu wyznaczonym niniejszym obwieszczeniem. Obowiązek doprowadzenia rozplodników przed Komisję Kwalifikacyjną nie dotyczy rozplodników, zapisanych do głównych ksiąg gospodarskich zwierząt zarodkowych. Natomiast doprowadzone muszą być przed Komisję Kwalifikacyjną również buhaje zapisane do ksiąg gospodarskich zwierząt zarodkowych, które używane są do pokrywania cudzych krów oraz służby folwarcznej, jak i wszystkie buhaje stacyne, t.j. buhaje zakupione przy pomocy Wielkopolskiej Izby Rolniczej i Wydziału Powiatowego. Właściciele buhajów stacynych winni przedłożyć Komisji Kwalifikacyjnej „błoezek stanowiący” i rodowód buhaja. Doprowadzone buhaje winny być czysto utrzymane, wyekskorowane, posiadać kółko w nosie i być prowadzone na drążku. Właściciele buhajów zaliceni do buhajów muszą na miejscu zakupić „błoezek stanowiący”, którego koszt wynosi 1,— zł. tak spotęgować, tak wychowywać oddzia-

Komisję Kwalifikacyjną uznaje jako odpowiednią do budowy te z podród doprowadzonych rozplodników, które należą do rasy przewidzianej ustawą oraz odpowiadają wymaganiom, ustalonym przez Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych. Komisja będzie wydawać na miejscu bezpłatne świadectwa uznania właścicieli wybranych rozplodników.

Od orzeczenia Komisji Kwalifikacyjnej służy właścicielowi rozplodnika odwołanie do właściwej Komisji Kwalifikacyjnej odwoławczy w ciągu 14 dni, licząc od dnia następnego po dniu ogłoszenia orzeczenia.

Grzywną do 20,— zł karany będzie: 1) kto nie zgłasza zarządowi gminy rozplodnika lub nie doprowadza go przed Komisję Kwalifikacyjną, 2) kto dopuszcza do powstawania warunków, przy których jest możliwe pokrycie nieuznanym rozplodnikiem cudzej krowy. Grzywną do 300,— zł karany będzie, kto pokrywa rozplodnikiem nieuznanym cudzą krowę. W razie wydania orzeczenia karnego powiatowa władza administracji ogólnej może zarządzić wytrzebienie rozplodnika na koszt i ryzyko właściciela. Rozplodniki nieuznane przez Komisję

Kwalifikacyjną muszą być sprzedane wgl. wytrzebione (wykastrowane) w ciągu trzech miesięcy od dnia orzeczenia Komisji, w przeciwnym bowiem razie podlegają opłacie różnej w wysokości 50,— zł od buhaja w myśl postanowień art. 10 aytowanej ustawy.

Panów Burmistrzów, Wójtów i Sołtysów wzywam do podania powyższego do powszechnej wiadomości sposobem w danej miejscowości praktykowanym oraz dopilnowania, by wszystkie buhaje na terenie gminy były przed właścicielami do przeglądu na oznaczony dzień i godzinę doprowadzone do wyznaczonej miejscowości w wyżej wymienionym terminie.

Przewodn. Wydz. Pow.
WILIMOWSKI
Starosta Powiatowy
Nr. Roln. 13/4/39

Komunikat

dotyczący właścicieli zakładów wymiany zboża na kaszę oraz właścicieli piekarni

Z dniem 15 marca 1939 r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 28 lutego 1939 r. (Dz. U. R. P. Nr.

19/39 poz. 132) o zmianie rozporządzenia z dnia 19. VIII. 1938 r. w sprawie wykonania ustawy z dnia 5. VIII. 1938 r. o środkach finansowych na pomoc dla gospodarzy upadłego sektora rolnictwa cen artykułów rolniczych.

I. Przepisy § 37 a wspomnianego rozporządzenia daje możność prowadzenia zakładów wymiany zboża na makę i kaszę, przeznaczoną do obrotu gospodarczego. Osoby mające zamiar prowadzić tego rodzaju handel mogą wnieść podanie do Urzędu Skarbowego Akcyz i Monopolów Państwowych w Ostrowie o udzielenie zezwolenia na prowadzenie zakładu wymiany.

Prawa i obowiązki wynikające z tytułu prowadzenia zakładu wymiany zboża regulują przepisy §§ 37a, 37b, 37c, 37d, 37e, 37f, 43 pkt. 1b i d, które postanawia, że zakłady wymiany zboża nie mogą być połączone z zakładami przetwarzania zboża i produktów przemysłu z wyjątkiem z zakładów, prowadzonych przez państwo. Na wyjątki od przepisów zawartego w § 43 pkt. 1 to jest prowadzenie zakładów wymiany zboża w połączeniu z wymienionymi wyżej zakładami sprzedaży zboża i produktów przemysłu, m. że zezwolić Izba Skarbowa na indywidualne podanie. Przepis § 47 ust. 1 postanawia, że worki z produktami przemysłu winny być układane w sposób uniemożliwiający ich przekucie.

II. Postanowienie § 37f rozporządzenia uprawnia producentów i pracowników rolnych do wymiany maki żytniej, pochodzącej z obrotu gospodarczego, na chleb, przeznaczony do sprzedaży w ich własnych przedsiębiorstwach w tych piekarniach, które uzyskały na prowadzenie takiej wymiany specjalne zezwolenie.

Zezwolenie takie udziela właściwemu piekarni Urząd Skarbowy akcyz i monopolów państwowych.

Interesowani piekarze mogą podania składać do właściwych cehów, które następnie, zgodnie z odbytą konferencją, przedłożą je starostwu do dalszego załatwienia.

Przepisy regulujące obowiązki piekarzy, którzy prowadzić będą wymianę maki żytniej na chleb zmieszane są w § 37f pkt. 4, 5 i 6 oraz w § 43 ust. 1b, który postanawia, że wytwórnia wymiany mącznych nie może mieć połączenia z zakładem hurtowej lub detalicznej sprzedaży maki i kaszy oraz z zakładem wymiany zboża na makę i kaszę, przeznaczoną do obrotu gospodarczego. Na wyjątki od tej zasady może zezwolić Izba Skarbowa.

III. Stosownie do przepisów § 46 ust. 2 właściciele piekarni obowiązani są posiadać i na żądanie organów kontrolujących okazać świadectwo techniczne piekarskie o maksymalnej zdolności w piekarni posiadanych pieców w ciągu 24 godzin.

Wszystkim zainteresowanym właścicielom piekarni, zakładów wymiany zboża na makę, zakładów hurtowej i detalicznej sprzedaży maki i kaszy oraz właścicielom zakładów przemysłu zboża zwracam uwagę na w/w rozporządzenie i zastosowanie się do niego, aby uniknąć konsekwencji wynikających z postawienia karnych zarzutów w ułowie z dnia 5. VIII. 1938 r.

IV. Zwracam też uwagę na przepis § 44 ust. 2, który stanowi, że starostki i żuraw, znajdujące się u osób, które nie są producentami lub pracownikami rolnymi w rozumieniu § 36 ust. 2 i 3, podlegają zgłoszeniu na piśmie właściwemu zarządowi gminy.

Krotoszyn, dnia 28 marca 1939 r.

Starosta Powiatowy:

(—) WILIMOWSKI

Nr. A 27/8/39.

Komunikat

w sprawie wymiany kart opłat P. F. Dr. na rok 1939/40.

Zawiedamiam wszystkich właścicieli pojazdów mechanicznych, posiadających pojazdy mechaniczne z tablicami rejestracyjnymi, że nadeszły do tut. Starostwa nowe karty opłat na P. F. Dr. na rok 1939/40, które będą wymieniane od razu w referacie wojskowym — pokój nr. 16 codziennie od godz. 10 tej do 14 tej. Do wymiany należy przynieść do w/d rejestracyjny wraz z starą kartą opłat — koloru różowego — przesyłkę zeznającą się ze wymianą na nową po uprzednim uiszczeniu opłat do 31. III. 1939 r.

Kto zapłaci podatek drogowy za cały rok zgóry, może przy uiszczeniu opłaty potrącić 10% całej sumy podatku prze-

kładając do wymiany równocześnie do wód P. K. O. o niszczении opłaty.

Starosta Powiatowy
(—) WILIMOWSKI

Wgł 12/43/39.

Dziś nieurzędowy.

(Dokończenie ze strony 1szej).

lywać przez książkę, wykład, odczyt, pieśń, świetlicę, film, Uniwersytety Ludowe, by kreasy zachodnie stały się bastionami z wyjątkowej polskiej woli. Nigdy może od czasu odzyskania wolności o siłę ducha nie walczyło tak, jak właśnie dziś po osiadcach pomniejszych zaboborów niemieckich. To też T.C.L. owy musi stać się w pierwszych szereżach ludzi o Polskę zatroskanych i tę moc ducha muszą w Polakach wykuwać przez wszystkie środki oświatowe.

Szczególnie zwróci uwagę nasza działalność w kierunku na podniesienie godności narodu wój. Wszyscy Polacy muszą zrozumieć, że Naród nasz jest przez Opatrzność do szczególnego posłannictwa powołany, by w życiu ludów i narodów Europy umocować wolność, mił się i sprawiedliwość chrześcijańską.

Poczucie dumy narodowej nie pozwala nam mówić lekko o przyszłości, a o budowaniu się na temie oddania jakiejś części ziemi muszą być przez T.C.L. owców zważane jako niegodne Polaka. Nie jest prawdą że Hitler zagarnął Czechy — natomiast prawdą jest, że Czechy wyszły z poczucia godności narodowej wydali kraj swój na łup obcym.

Poczucie dumy narodowej musi rozprężyć nasze dusze, bo o to w kilkunastu latach wolności własnym wysiłkiem stworzyliśmy armię tak potężną, że zdolna będzie do wykonania poruczonej Polsce przez Opatrzność Boską misji dziejowej.

Przypominając się nam przez słowa Mickiewicza z Księgi Pięknego: „Odrzuciły macierstwa kamień waz od budowy europejskiej, a oto kamień on stanie się kamieniem węgielnym i głową przyszłej budowy, a na jego on upadnie, tego skruszy, a kto nań potka się, ten upadnie i nie powstanie”.

Powiększ motyw składając sobie do zwrócenia się do wszystkich Prezesów Oddziałów T.C.L. aby dotychczasową skwapliwość w czuwaniu naszej oświatowej

wychowawczej działalności jeszcze bardziej podnieśli i objęli swą troską T.C.L. ową przede wszystkim ośrodki zagrożone przez wrogą agitację. Słone rozpowszechnianie dobrej książki nasze biblioteki, żywe słowo budzące przez wykłady i odczyty Polaków do wielkich i zgodnych czynów, pieśń śpiewana po domach i świetlicach, a budząca entuzjazm w twórczej pracy, Uniwersytety Ludowe dające wsi polskiej dzielnych działaczy społecznych — niech będą głównymi hasłami, ku których rzeczywistemu zdążać będziemy.

Dyrektor T.C.L. (—) Ks. Dr. Milik

Związek Spółdzielni „Społem” subskrybuje pożyczkę lotniczą.

Zarząd Związku Spółdzielni Spożywców „Społem” na posiedzeniu w dniu 29-ym bm. postanowił subskrybować pożyczkę obrony przeciwlotniczej w sumie 250 000 zł.

Kom. Kasy Oszcz. stawiają swój aparat do dysp. akcji subskry- bcyjnej pożyczki lotniczej.

Problem dobrobytu kraju jest tak doniosłej wagi, że cała opinia polska jest jednolita. Dozbroić Polskę musimy, gdyż jest to nasz historyczny obowiązek, który przejawia cały naród, znajdując swój najgłębszy wyraz w powszechnym udziale społeczeństwa w subskrypcji pożyczki obrony przeciwlotniczej.

365 Komitetach Kas Oszczędności w Polsce, obok maksymalnym środków, które na ten cel mogą przeznaczyć, stawiają do dyspozycji akcji subskrybcyjnej swój rozgałęziony aparat, aby każdy obywatel, nie zważając na troskę o przyszłość narodu, mógł jak najłatwiej i najszybciej spełnić swój obowiązek.

Teoria i praktyka stałych cen.

Wiele pisać się zaczęło o stałych cenach, poruszając różne kwestie z tym zagadnieniem związane, ale mało kto zwrócił uwagę, że są to tylko rozważania teoretyczne. Mówi się, że stałe ceny

przynoszą poważne korzyści, że wprowadzenie ich podnieśli poziom wielkopolskiego handlu, ale mało kto zwraca uwagę na to, jak rzecz cała przedstawia się w praktyce i jakie panują nastroje wśród ogółu kupiectwa i klienteli.

W odpowiedzi na to możemy śmiało zapewnić, że praktyczne wykonanie nie odbiega daleko od teoretycznych zamierzeń. Wszystkie zarządzenia Włp. Zw. Chrz. Zrz. Kup. spotkały się z uznaniem, a co najważniejsze znalazły pełne zastosowanie.

Aby się przekonać jakie panują nastroje wśród kupiectwa i klienteli wystarczy wejść do pierwszego lepszego, gdzie jest zaprowadzony system stałych cen, porozmawiać z kupcem i przyjrzeć się przebiegowi dokonanych transakcji a wyniki obserwacji będą napewno jaknajlepsze. Skończyły się bowiem długotrwałe targi, kupiec występuje z życiową radą przy decyzji wyboru gatunku i rodzaju towaru, a klient opuszcza skład z przekonaniem, że nie został wyzyskany przez nadmiernie wysoką cenę, że cena jaka zapłacił jest racjonalna.

Kronika miejscowa. O palmową niedzielę.

Zaszczenie Kupców Samodzielnych w Krotoszynie kumunikoje że w przypadającą niedzielę palmową t.j. w dniu 2-go kwietnia b.r. sklepy będą otwarte od godz. 13 — 18.

Dzik na ul. Kościuszki.

Dzisiaj w godzinach rannych pojawił się na ulicy Kościuski dzik, który splosnął przez przechodniów pobiegł w stronę Rynku. Ponieważ i tu droga została mu odcięta przez przechodniów, nagle wrócił i wpadł na podwórze p. A. Pawlaka, gdzie został przez p. L. Nowackiego uбит.

Okaz tak niebywałego dzika oglądać można w składzie p. L. Nowackiewicza. Apr.

Przedstawienie amatorskie.

Towarzystwo Gminne „Sokol” w Krotoszynie urządza w niedzielę, dnia 2 kwietnia r.h. o godz. 26 w sali Hotelu



Wielkopolski go przedstawienie amatorskie w czterech aktach pt. „PAN CHCIVSKI” — czyli skąpy, zawsze dwa razy traci. Próba generalna dla dzieci w niedzielę o godz. 15-tej.

Z uwagi, że dochód z tego przedstawienia przeznaczony jest na zakup sprzętu świeczkowego, zarząd gniazda uisza Scau. Obywatelstwo o wydanie poparcie tej imprezy.

Czolem!

Powtórka przedstawienia.

Dzieci szkolne Szkoły Powszechnej Nr. 2 urządzają w auli tej szkoły przy ul. Sienkiewicza w sobotę dnia 1 kwietnia b.r. o godz. 18-tej powtórne przedstawienie pt. „Złota Marysia” i „Złoty król”.

Czysty dochód przeznaczony jest na F. O. N. —

100,- zł nagrody.

W Krotoszynie w nocy z 29/30 III. 39. nieznani, sprawcy umieścili na pomniku Walności z napisem ohydzącym Polak. Wobec tego za sprawę, za nieznani, wzywa się wszystkich kłasy, eokolwiek o tej sprawie wiedział

Z NASZEGO REGIONU KRESOWEGO

dwutygodniowy przegląd spraw kulturalnych regionu krotoszyńsko-koźmińskiego.
(Redaktor: Sibiński Kazimierz Koźmin, Borecka 28)

Od redakcji.

Gdy już minęło 20 lat, odkąd cieszymy się wolnością naszego Narodu, gdy już i tu na kresach zachodnich Rzeczypospolitej z rozmaitych dziedzin pracy w wolnej Polsce mamy własny dorobek i doświadczenie, czas pomyśleć także o dorobku kulturalnym.

W dziale pt. „Z naszego regionu kresowego” Orędownika Powiatowego zamierzamy dawać co 2 tygodnie przegląd tego dorobku. Tempo życia naszego jest tak szybkie, że taki choćby skromny przegląd wydaje się być potrzebny, aby dorobek dotychczasowych kresowców nie był zapomniany.

Dotychczas w naszym regionie od czasu do czasu z okazji świąt i obchodów narodowych były akademie, umowano nasz dorobek kulturalny — usunie. W dziale pt. „Z naszego regionu kresowego” będziemy się starali dać przegląd tutejszego dorobku kulturalnego i walczyliśmy sposobami, przywołując za to odpowiedzialność Poszczególnie artykuly będą oznaczone tylko nazwiskami autorów bez tytułów. Jeśli zaś nasze wartości regionalne staną się bodźcem do wsółzawodnictwa dla innych regionów Polski, to będzie dla nas najlepszą nagrodą.

Kazimierz Sybiński.

Jaki był rok 200 lat temu czyli horoskopy na r. 1939?

W kronice Jęza Józefa Banuszkiewicza „Głódne pamiątki rzeczy albo roczne dzieje z naszych czasów” w skutkach doznane w l. 1736—1758 — Dep. K. żm. D. 29), pisze: „miejscowe m. Koźmin, żyjącego w XVIII wieku... a znajdujemy notatkę pod r. 1739: „R. k. P.ński 1739 srejdobry R. k. ten bujne kresencja (ohłotność) gospodarzy ucieczył”.

Podobnie, jak po opisach innych lat, także i pod tym rokiem umieścił wiersz,

dając znakomitą radę rolnikom:

„Kto nie żałował szczerej pracy w roli,
Na zły urodzaj głowa go nie boli
Wieg komu mile bujne urodzaje
Niechaj w uprawach pilności przydaje.
Ja cultus agris prospera messis erit”
(Na uprawnych polach obficie będzie żniwo).

Naogół rok ten niewiele zajął miejsca w kronice Banuszkiewicza i jest najkrótszy w porównaniu z innymi lat poprzednich i następnych. Cóż było więcej pisać kiedy był „srejdobry”?

Przeważnie zajmowały piarzą sprawy gospodarcze i to lokalne, choć nie brak i czasem wzmianek o wypadkach politycznych. A jaki będzie czy już nawet jest r. 1939? Sprawy gospodarcze gina w powodzi wydarzeń politycznych. Ony przysajmniej powtórzył się r. 1739. Obdarzony przez pisarza miśnem „srejdobry” w życiu gospodarczym naszego kraju!

Jan Wawrzyniak.

KOZMIN PRZED 20 LATY

2 I. 1919. wywieszono flagi na budynkach gminnych powiatu koźmińskiego. Landrat ówczesny dr. Masle protestował bez powodzenia. *)

7. I. 1919 urzędowała Komisja Szkolna wybrana przez Powiatową Radę Ludową. Komisji Szkolnej przewodniczył ks. proboszcz Julian F. J. U. b. Komisji Szkolnej zatwierdza R. da Robotniczo-Zołnierska podpisana przez p. Kolendowicza. Komisja Szkolna objęła nadzór nad oświatą w powiecie i wprowadziła do szkół język polski jako wykładowy dla dzieci polskich. **)

9. I. 1919 ustąpił Landrat dr. Masle ze swego stanowiska i zlecił swego urzędu członkowi wydziału powiatowego p. Józefowi Chelkowskiemu ze Starego G. du, który objął urząd „arady ziemian” (tęm Landrat) na zarządzie nie Powiatowej Rady Ludowej. Polacy przychylili wiarę w swe ręce na terenie powiatu koź-

mińskiego. *)

13. I. 1919 Komenda 6 okręgu wojskowego w porozumieniu z Powiatową R. da Ludową mianowała Józefa Modlibowskiego ze Szalowa komendantem powiatu koźmińskiego. Przewodniczącym Powiatowej Rady Ludowej jest p. Czypiński. Komendant powiatu Józef Modlibowski założył biuro batalionowe na zamku koźmińskim, rozkazał rady robotniczo-żołnierskiej w Koźminie, Borku i Pogorzeli, zażądał wydania broni od mieszkanców powiatu, podporządkował policję władcom wojskowym i powierzył nadzór komendę milicji powiatowej p. Kolendowiczowi. Wprowadzone także kontrolę przesyłek pocztowych. ***)

17. I. 1919 Miasto Koźmin ostrzeliwało lotnik niemiecki, który przyleciał ze Śląska. ***)

Komisariat Naczelnej Rady Ludowej ogłasza pierwsze wezwanie do służby w wojsku polskim roczników 1897, 1898, 1839.

Przypisy.

*) „Data 2 stycznia br. wywieszono na publicznych gmachach powiatu, w szczególności na tutejszej landraturskiej polski. Protest mój przeciw tej czynności samowolnej, kongres pokojowy uprzedzającej, pozostał bezowocny. Jako urzędnikowi pruskiemu jest mi w takich warunkach dalsze sprawowanie mego urzędu obecnie nie możliwym. Z tego powodu zleciłem je członkowi sejmiku powiatowego p. Józefowi Chelkowskiemu ze Starego G. du.

Do wszystkich mieszkańców powiatu zanoszę prośbę usilną, aby w obecnych warunkach zachowali spokój i porządek, jakie dotąd w powiecie koźmińskim dzięki rozstrzepności mieszkanców panowały. Koźmin, 9 I. 1919 (—) Dr. Masle, Landrat.

Na zarządzenie Powiatowej Rady Ludowej objął m. dnem dzisiejszym urząd radcy ziemianńskiego (Landrat). K. żm. 9 I. 1919 (—) Chelkowski. (Orędownik

powiatu koźmińskiego nr. 4 z 11. I. 1919 str. 15.

**) Komisja szkolna wybrana przez radę ludową tutejszego powiatu powzięła na posiedzeniu 7. I. 1919 uchwały:

1) p. Sehwanbecka, dyrektora seminarium zwolnił z funkcji inspekcyjnych nad szkołami katolickimi, które wchodzi się do inspekcji rady szkolnego Weissensteina

2) nadzór nad inspekcją p. Weissensteina oddaje się ks. prob. Flachowi z Koźmina, który wszystkie rozporządzenia dotyczące szkół katolickich tutejszego powiatu kontrasygnuje.

3) językiem wykładowym dla dzieci polskich jest od teraz język polski. — Ks. proboszcz Flach przewodniczył komisji szkolnej.

Powyższe uchwały zatwierdza Rada Robotniczo-Zołnierska.

Koźmin, 8. I. 1919 (—) Kolendowicz. (Orędownik powiatu koźmińskiego nr. 4 z 11. I. 1919 str. 21.)

***) Orędownik powiatu koźmińskiego nr. 8 z 25. I. 1919 str. 49.

****) Orędownik powiatu koźmińskiego nr. 6 z 18. I. 1919 str. 31/32.

Kazimierz Sybiński.

Poznaj nazwiska poległych.

... „Od mogiły żołnierza nie odchodzi się za zlamana dusza. Nie odchodzi się z poczuciem klęski i beznadziejności, ale z niezłomnym przekonaniem, że oto wyrosła nowa wartość ducha, wartość nie może, nie twoja, ale nas wszystkich — wartość należącą do całego Narodu.

Trzeba, aby pamięć o nich wiecznie trwała i żyła. W naszych szkołach dzieci powinny poznać o nazwiska poległych wojowników, czyż nie? To powinno wchodzić w program nauki i być pierwszą nauką o Polsce...”

z przemówienia Mra. Świątka-Rydz. DO KSIĘGI ZASŁUGOWYCH z regionu krotoszyńsko-koźmińskiego w walce z niepodległość zapisujemy:

niech zgłosi się na Posterunku lub w komisariacie Pol. Państwowej.

Za ujawnienie sprawy wyznacza się 100,— zł. nagrody.

Kino „Kryształ”.

Kino „Kryształ” wyświetla wspaniały dramat żyłowy polskiej produkcji 38-39 p.t. „GEHENNA” wg. powieści Heleny Mińskiej.

W rolach głównych kwiat aktorstwa polskiego.

Do Właścicieli Piekarń.

Uprzejmie donosimy że księgi przychodu i rozchodu maki i otrab w piekarni, są do nabycia w Drukarni Krotoszyńskiej Krot. Floriańska 1.

Kino „Promień”.

Kino teatr „Promień” wyświetla od dzisiaj — piątku, dn. 31 bm. do wtorku, dn. 4 kwietnia rb. największy i najwspanialszy film na przestrzeni lat pod tytułem „Ziemia Błogosławiona”. W rolach głównych podziwiać będziemy najlepszego aktora amerykańskiego Pawła Muni oraz wielką tragiczną Luizę Baine, którzy za swoje najlepsze kreacje w tym filmie zostali odznaczeni.

Wiadomości kościelne.

od dnia 2 VI. do dnia 10 VI. 1939 r. Niedziela Palmowa 2 IV. 1939. Przed snmą święcenie palm. Po sumie zbr. Kółka Roln. na salek i Zw. Iawaliid. Cywiln. u p. Nowackiego. Po naboż. pasyjnym wymiana tajemnie żyw. różańca panien i Kat. Tow. Robotn. Polak. zbr. na salek. Składka na upiększenie Grobu Pańskiego w kościele. Kwesta uliczna, na święcone dla ubogiej dziatwy szkolnej.

Wtorek, 4 IV. 1939. Słuchanie spowiedzi św. od godz. 5 — 7-mej.

Środa, 5 IV. 1939. Od godz. 5 tej do końca słuchanie spowiedzi św. O godz. 8-mej zbranie młodzi. żeńskiej na salek.

Wielki Czwartek 6 IV. 1939. Słuchanie spowiedzi św. od godz. 6.30 do godz. 8.30. O godz. 8.30 Msza św. kościele poklasztornym o godz. 8-mej. Od 7-8-jej wieczorem Gdzina Święta w kościele poklasztornym.

Wielki Piątek 7 IV. 1939. O godz. 4-tej po poł. wszyscy członkowie Straży Honor. zgrzeszą się duchem i sercem w stóp Krzyża dla użeczenia obwili pszebiecia włócznią Serca Zbawiciela. Nabożeństwo wielkopiatkowe o godz. 8-mej w kościele farnym i poklasztornym. Wieczorem Gorzkie Zale w kościele poklasztornym o godz. 5.30 w kościele farnym o godz. 6.30.

Wielka Sobota, 8 IV. 1939. O godz. 7-jej święcenie ognia i wody w obydwu kościołach, po czym Msza św. Święcenie potraw przy kościele o godz. 9-tej 2-jej i 5-tej. Po domach za uprzednim zgłoszeniem do Wielkiego Czwartku włócz. Rezurekja w kościele poklasztornym o godz. 8-mej.

Niedziela Wielkanocna I. święto. O godzinie 6-tej Rezurekja. Msza św. i kazanie, dalsze msze św. o godz. 8-mej 10.15, 12-tej i 10.30 w kościele poklasztornym. Nieszpory w I-zej i II święto o godz. 6-tej. Chęty o godz. 5.30. Początek 40 to godz. nabożeństwa. Adoracja, jak w latach ubiegłych.

Poniedziałek II gie święto Wielkanocne. Msze św. jak w I-zej święto.

Z Urzędu Stanu Cywilnego.

Urodzenia zgłoszone do dnia 30 III. 39.

Edmund Stachowiak
Marian, Kazimierz Palaszczak
Maria Konieczna
Zofia, Maria Siśkowiak
Monika Mrówczyńska
Janina, Maria Stachowiak
Maria, Zofia Nowak.

ZGONY:

Bernard Thokarski lat 51,
Barbara Lisiecka lat 11,
Franciszka Ptakowa lat 71.

Ze sali sądowej.

Sąd Grodzki w Krotoszynie na posiedzeniu w dniu 22/3/39 orzekł:

— Kulisińskiego Piotra z Unielawia za udaremnienie egzek. na 1 mies. aresztu z zawieszeniem na 2 lata pod warunkiem wyrównania szkody Urzędowi Skarbowemu w Krotoszynie z tytułu wykonaw-

wawrzynów, ehrszejjanin, więc nosił wieniec z ciernia krawego i rwał się duchem całym do pracy do czynu...“ (K. Krotoski „Rok 1848 w Krotoszynie” Straznica Zachodnia r. V nr. 4 str. 285. Sibilewski K. „Powstańcy koźmińscy 1848 r. str. 3.)

MASŁOWSKI AUGUST z Borku, szewc lat 38, żonaty, poległ w powstaniu wielkopolskim dnia 29 kwietnia 1848 r. w Książu. (Księga umarłych parafii Borek l. 69/1848).

SURZYŃSKI IGNACY z Borku, bednarz, lat 29, żonaty, poległ w powstaniu wielkopolskim dnia 29 kwietnia 1848 r. w Książu. (Księga umarłych parafii Borek l. 68/1848).

Kazimierz Sibilewski.

FALEŃSKI KANDYD, weteran powstania listopadowego, 1830/31 ur. 3. X. 1812, zmarł 25. I. 1893, spoczywa na ementarzu św. Krzyża w Koźminie przy ul. Pleśzewskiej (na grobie krzyż marmurowy z napisem)

KANIEWSKI JÓZEF, kapitan instruktor powstańców koźmińskich 1848 r., członek Komitetu Narodowego na powiat krotoszyński r. 1848 nr. 16. IV. 1788, zmarł w Koźminie 15. II. 1870, został pobity przez tłum żydowski - niemiecki w Krotoszynie 28. III. 1848 r. za działalność w Komitecie Narodowym, spoczywa na ementarzu św. Krzyża w Koźminie. Nagrobek marmurowy ma następujący napis: „Żołnierz i obywatel, ojczyzny syn prawy ciebiech się ale trwałych dorabiał

WYWIAD W REDAKCJI NOWEGO DZIAŁU ORĘDOWNIKA POWIATOWEGO P. T. „Z NASZEGO REGIONU KRESOWEGO”.

Z optymizmem spodziewa się redakcja naszego nowego działu regionalnego, aby zainteresować czytelników wiadomościami i twórczością literacką rodzinną. Na biurku redakcji wspomnianego działu (Koźmin, ul. Borecka 28) znajdują się ukończone prace literackie w rękopisach, które przygotowuje się do druku. Nazwemu korespondentowi udało się z pomocą wódnego odcyfrować tytuły następujących rękopisów:

1) Wawrzynski Jan „Ławica węgorska w Orli” z rysunkami wódek wystawionych z zamku koźmińskiego nad Orle.

2) Deresiewicz Lech „Przygody mego przyjaciela z Wrześni” studia nad rasą owadów zaborczych.

3) Sliwiński Roeh „Moje 420 km wrażeń samolotem nad Koźminem w r. 1938.

4) Fenrych Józef „Kilka lat żegluga na O. R. P. Krotoszyń”.

5) Jędrzejewski Marek „Wykopaliśmy skarb” przyczynek do potrzeb miasta Koźmina.

6) Witkei Roman „Trzy tony rymów krotoszyńskich”.

7) Sadowski Alfons „Jak zostałem chirurgiem przy ul. Klasztornej” pamiętnik z wakacji 2 letnich.

8) Hąwrylko Jacek „Willst du mit U-

KACIK DLA PALACZY.

LUKSUSOWE GILZY MOKKA

KORKOWE

150 sztuk — 40 groszy
przystępne dla wszystkich.

ezego w 8. II. 38 do dnia 1. VIII. 39 r.

— Włodarczyka Jana z Wrózew za udarem. egzek. na 5 tygodni aresztu z zawieszeniem na 2 lata jeżeli do dnia 1. VIII. 39 zapłaci w Urzędzie Skarb. w Krotoszynie zaległy podatek.

— Panka Jana II z Wrózew za udaremnienie egzek. na 1 mies. aresztu z zawiesz. na 2 lata jeżeli do dnia 1. VIII. 39 zapłaci w Urzędzie Skarb. w Krotoszynie zaległy podatek.

— Łokomeczak Alfons z Poznania za przekroczenie granicy na 2 tygodnie aresztu.

— Pomienia Karola z Ziółkowa za

przekroczenie granicy na 3 tygodnie aresztu.

— Breitbartha Pawła z Wymysłowa, Szota Reinholda z Łodzi, Rosłera Bodo Eryka z Henrykowa za przekroczenie granicy po 2 tygodnie aresztu.

Kradzież drzewa.

W lesie Państwowym dekanatu kradzieży drzewa wyrobionego. Kradzieży tej dokonał Dudek Stanisław z Biadek.

Drzewo sprawcy odbrano. Sprawę rozpatrywać będzie Sad Grodzki w Krotoszynie.

SKŁAD nadający się na Drogerię lub towary kolonialne zadzierżawie od 1 maja 1939 r. Zgłoszenia M. Jasińska Kobylin Rynek 22.

POTRZEBNA DZIEWCZYNA

od zaraz

do prac kuchennych

Zgłosz: Kasyno Oficerskie, Sienkiewicza 10.

SPRZEDAŻ DRZEWA

z rewirów Helenopol, Baszków i Roehy, odbędzie się w wtorek dnia 4 kwietnia 1939 roku, o godzinie 9 tej rano w Hotelu Wiekopolskim w Krotoszynie.

„Nadleśnictwo Baszków”

Nawet droższe
potrafi



nastawic

odbiornik

PHILIPS

Super 7-33

z 1000000

ZARŁADY RADIOTECHNICZNE A. PAWLAK
Telefon 13 Krotoszyń Rynek 26

niezwyęjężonej dotąd jego armii, ale był Koźmin i okolica świadkiem smrotnego odwrotu wojsk „cesarza Francuzów” po klęsce, doznanej na śnieżnych i mroźnych polach Rosji, gdy tylko niedobitki uchodziły, ścigane przez wojska rosyjskie.

W kronice wspomnianego Banioszkiewicza, pisarza miejskiego, czytamy taki opis lat 1812 i 1813. (Napisany prawdopodobnie przez późniejszego pisarza.)

„Ciężki był (r. 1812), gdyż zaraz około Wielkiejnocy zaczęły iść ogromnie wojska francuskie, westalskie, włoskie, neapolitańskie tak dalece, że przez powiat krotoszyński przeszło wojsk różnych do 240.000. Wojska te przebiegły zwycięskim krokiem przez całą Polskę aż do Smoleńska, dawniej stolicy księstwa Smoleńskiego, stamtąd pewnie aż do Moskwy, stolicy państwa Moskiewskiego. Lecz po ostatniej batalii (bitwie) pod miastem Możojakiem (tu oznaczył się polski pułk kirasjerów księstwa Warszawskiego przez świetny marsz) i Beryzowem (może Borysów), zaważesna ostra pora roku zmusiła zwycięzców do rajterady (odwrotu), która z wielką stratą była dla Francji i jej sprzymierzeńców”.

„Rok 1813. — Na początku tego roku zaczęły powracać wojska francuskie i sprzymierzone”. (Nie brakło też dzielnych pułków polskich, które osłaniały Napoleona). — Sam Napoleon w odwrocie zatrzymał się w okolicznym mieście Borku.

„Lecz już 13 lutego przybyły za tymi znów wojska moskiewskie różnego gatunku i broni. Te wstepnym bojem spieszyły za rajterującymi (uciekającymi), z których jedne zamykały się w twierdzech, jak to w Głogowie, Meklemburgu, Kistrzynie, Sapandawie (Sapandawie dziś Spandau, przedmieście Berlina), Szczecinie, inne szły do Benu”.

Oglądali Koźminianie zamiast sławnego a bojęwojska napoleońskiego, wojska moskiewskie. A było się komu z ciekawością przypatrzeć!

„Przez miasto Koźmin przebiegły korpusy generałów: Doktorewa, Katuszewa, Milaradowicza, różnie dywizja gen. Paskiewicza. Ta dywizja zalażyła obóz pod miastem, lecz dla trzech dni nieustannie padającego deszczu cała ta

dywizja zamknęła się w mieście, gdzie w jednym domu po 100 mieściło się ludzi, a których obywatele karmić musieli”.

A jak ta armia Paskiewicza wyglądała? — Przeczytajmy jeszcze „opis broni”.

„Konne” (konnice): 1) Kryecry (kirasjerzy) w białych mundurach i między tymi pancerni, 2) Ułany, lud wyborczy i na dzielnych koniach 3) Kozaki różnego pułków 4) Artyleria konna 5) Kanonierzy z armatami”.

„Piechota: 1) Grenadierzy 2) Karabinierzy 3) Jęrzy 4) Strzelcy (strzelcy różnego gatunku), 5) Milicja, ten gatunek nad inne uważny (godny uwagi) dla jego wyboru, lud dwójakiego gatunku, albo bardzo stary albo zbyt młody. Ubiór — siermięgi, boso i w piki tylko uzbrojony”.

„Za tymi znów szły wojska po mazurku (1) Boschiry (może Baszkirami zwani), którzy (byli) uzbrojeni w palasce i luki. Lud niewiele różniący się obyczajami od żydów, lecz brzydki w jedzeniu wszystkich nieczystości; w krymkach jak żydzi, suknie długie”.

„Świeńcy” to było wojsko! Otóż to przed takim wojskiem czekał sławny Napoleon, którego dotychczas żadna siła nie mogła powstrzymać od podbojów i zdobyczy terytorialnych, który szedł zawsze zwycięsko, uważając siebie za drugiego Boga, boga na ziemi, a któremu tyle narodów służyło

Ale te narody zjednoczyły się i wystąpiły przeciwko cesarzowi-ciemiężycielowi zakłócającemu pokój Europy trzęsącemu posadami światu. Bawa pod Lipskiem (1813) zw. „bitwą narodów”, położyła kres sławie napoleońskiej.

Nie przecznął Napoleon, że potężne swoje państwo będzie zmuszony zwrócić na masę, skłębistą i samotną wysadkę św. Heleny; nie przecznął, że jego sławny kapelus napoleoński, którym miał nakryć całą Europę, nie będzie mu można nakryć na głowę w trumnie, gdyż była tak mała!

Sie transi gloria mundi — Tak przemija sława świata!

Nieraz w dziejach powtarzają się wypadki: może więc i my będziemy tego świadkami?

Jan Wawrzyniak



W dniu 24 marca 1939 zmarł w Krotoszynie ś. p.

BERNARD THOKARSKI

Długoletni Inspektor powiatowy naszych Zakładów.

W ś.p. Zmarłym straciliśmy oddanego i pożytecznego współpracownika, który pracą swą zyskał sobie nasze zaufanie i którego zachowamy w dobrej pamięci.

**Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych - Zakład Ubezpieczeń na Życie
w Poznaniu**

KOŁODZIEJOZAK, naczelny dyrektor.

Za oddanie ostatniej przysługi i okazanie wyrazów współczucia z powodu śmierci naszego najdroższego męża i ojca **ś. p.**

BERNARDA THOKARSKIEGO

składam Przewieleb. Duchowieństwu, JWPP. Staroście Wilimowskiemu, Pułk. Tyczyńskiemu, Korpusowi Ofic. tut. pułk., kapt. s. s. i Burmistrzowi Fenrychowi, Naczelnemu Dyrektorowi Zakładów Ubezpieczeń Wz. jemych i na Życie w Poznaniu, Obwodowej i Powiatowej Komendzie P.W. i W.F., Związki Oficerów Rezerwy, Związki Powstańców Wielkop., Związki Podoficerów Roz., Związki Rezerwistów, Pracownikom ś.p. Zmarłego Szan. Obywatelstwu, Przyjaciołom i Znajomym ś.p. Zmarłego serdeczne

„BÓG ZAPLAC”

Janina Thokarska z córką.

KINO „KRISTAL”

Wspaniały dramat życiowy polskiej produkcji 38—39 p. l.:

„GEHENNA”

w-g nieśmiertelnej powieści Heleny Malszek.

Doskonała obsada: Lidia Wysocka, Ina Benita, Mieczysława Cwiklińska, St. Wysocka, Tamara Pasławska, Witold Zacharewicz, B. Sam-borski, Włodzimierz Łożyński, Antoni Fertner, Józef Orwid, St. Hnydziński, Jerzy Woskowski i inni.

S E A N S E: Piątek dnia 31 marca 1939 o godzinie 8,30.
Sobota dnia 1 kwietn. 1939 o godzinie 6 i 8,30.
niedziela „ 2 kwietn. 1939 o godzinie 2, 4 6,15 i 8,30.
poniedz. „ 3 kwietn 1939 o godzinie 6, i 8,30

REKLAMA jest dźwignią handlu i przemysłu.

Szanownemu Obywatelstwu miasta Krotoszyna i okolicy donosimy uprzejmie, że

z dniem 3-go kwietnia 1939 r.

**przenosimy naszą filię
wyrobów mięsnych**

z ulicy Floriańskiej na ulicę Kaliską. (Dom p. Mądrozkiej zowej)

Za dotychczasową okazaną nam życzliwość uprzejmie dziękujemy, polecamy się nadal łaskawej pamięci i kreślimy

z poważaniem

BACON FACTORY

AUTOPRZEWÓZ

Wypożycza samochód osobowy i ciężarowy. Wykonuje wszelkie przewozy w całości, drobnicowo i przeprowadzki do każdej miejscowości.

AUTOPRZEWÓZ KURSUJE:

na liniach: KROTOSZYN — KALISZ w poniedziałki
KROTOSZYN — POZNAŃ we wtorki i piątki

**„Autoprzewóz” właśc. St. Urbaniczak
Krotoszyn**

Ks. Wawrzyniaka Telefon nr. 182

PIERWSZORZĘDNA

KRAWCOWA

wykonuje płaszcze, kostiumy, komplety i suknie. Wielki wybór nowych modeli.

Ceny niskie.

TUSZYŃSKA, Krotoszyn, Zdunowska 2 m. 4.

UCZEŃ OGRODNICZY potrzebny od zaraz
Ogrodnictwo: W. Rastnerowa, Kaliska 65.

Augustyn Pflantz

Krotoszyn

Telefon 125 Rynek 31

**Towary kolonialne
i delikatesy**

Wina - Wódki - Likjery.

hurt — — detal

M. CZUBEK i S-KA ODDZ. KROTOSZYN

Telefon nr. 79

Telefon nr. 79

(CEGIELNIA W KROTOSZYNIE - STARYM)

POLECA:

DRENY OD 1½ — 10 CALI PIERW-SZORZĘDNEJ JAKOŚCI ORAZ CEGŁĘ PUSTAKI, SUFITÓWKĘ, DACHÓWKĘ KARPIÓWKĘ I TARNOWIANKĘ.

W Niedziele Palmowa Magazyn Otwarty!

NA ŚWIĘTA POLECAMY: NAJNOWSZE PŁASZCZE WIOSENNE!

dla Pań, Panów i Dzieci...

Wykwintna odzież męska i chłopięca!

Nowości w materiałach męskich — **WYROBY BIELSKIE.**

Kapelusze, Czapki, Krawaty, Kołnierzyki, Szelki, Skarpetki...

Wełny, Jedwabie, Aksamity, Chłony!

Suknie - Bluzki - Kostiumy

PIĘKNA BIELIZNA DLA PAŃ! Chusteczki, paski, rękawiczki, szale, pończochy, łurebki, parasole,

w największym wyborze.

Wyprawy ślubne: firany artystyczne, kołdry watowane, dywany, chodniki, kapy, stołowa, płótna inlety.

„BAZAR“ W. TYKOCINSKI KROTOSZYN

Rynek 27 Tel. 36.

Pierwszorządny Magazyn Mód.

WIOSNA!

ZNANA

WIOSNA!

„DROGERIA POD GWIAZDĄ“ IAN CZWOIDA

KROTOSZYN — Rynek 21.

PRZYPOMINA, ŻE NADESZŁY DO ODNAWIANIA MIESZKAŃ I DOMÓW:

najnowsze wzory tapet i szablony
w wielkim wyborze, farby w różnych
gatunkach i kolorach, pokost
gwarant. czysto lniany, pendzle,
komplety wałków malarskich,
gips, kreda, kit.
Prima lak meblowy

DLA PAŃ I GOSPODYŃ:
wosk bezwonny do podłóg, frote-
ry, płyty do podł., szczotki, mydła
suche, płyty jelonkowe do szyb,
farbki do firan.
Pudry, szminki, kremy, odżywcze
— odmładzające olejki „vitahorm“
perfumy oryg. i na wagę. Środki
do pielęgnowania włosów.

DLA PP. FRYZJERÓW:
Płyny do trwałej i wodnej ondu-
lacji, węże do aparatów, fryzjer-
skie wody kolońskie na wagę, my-
dła fryzj., pendzle do golenia,
brzytwy prima

w wielkim wyborze.

PRZEBORY PSZCZELNICZE.

PRZEBORY FOTOGRAFICZNE.

Środki do spryskiwania drzew owocowych, wosk sadowniczy,
wosk do szczepienia, lyko, nasłona gwarantowane.

WIELKI WYBÓR!

RZETELNA OBSŁUGA!

MATERIAŁY: na suknie, kostiumy, komplety i płaszcze damskie
MATERIAŁY: na ubrania, spodnie i męskie palta

Jedwabie najnowsze desenie

Firany — Chodniki — Dywaniki — Inlety — Spodkowie — Płótna wszelkich szerokości — Gotowe
płaszcze damskie najnowsze fasony.

Zaprasza do oglądania bez obowiązku kupna znana z dobrych jakości i tanich **STALYCH CEN.**

Firma

Alfons Herdach, Krotoszyn

KRYNEK
nr. 10.